

מספר פנימי : 2210781
מספר סימוכין : 2023-001357
נספח מס' מ-1657/א'

הצעת חוק לדחיית הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות (תיקון), התשפ"ד–2023

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום א' בחשוון התשפ"ד
(16 באוקטובר 2023), והועברה לוועדת הפנים והגנת הסביבה.

ביום ח' בחשוון התשפ"ד (23 באוקטובר 2023) החליטה הכנסת, בהתאם
להוראות סעיף 84(ב) לתקנון הכנסת, לאשר את החלטת הוועדה לפצל את
הצעת החוק להצעות חוק נפרדות כך שהחלק הראשון מההצעה יכלול את
סעיפים 1 ו-2, והחלק השני יכלול את סעיף 3.

הצעת החוק, הכוללת את החלק השני, מוגשת – ללא הסתייגויות –
לקריאה השנייה ולקריאה השלישית ביום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר
2023).

להצעת החוק הוגשו בקשות רשות דיבור.

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי : 2210781
מספר סימוכין : 2023-001357
נספח מס' מ-1657/א'

חוק לדחיית הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות (תיקון), התשפ"ד-2023

1. הוספת סעיפים 3 עד 13 בחוק לדחיית הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות, התשפ"ד-2023, אחרי סעיף 2 יבוא :

3. "עתיירה בעניין רשימות ומועמדים על אף האמור בסעיף 2, לעניין עתיירה שחלות עליה הוראות סעיף 42(ג) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965² (להלן – חוק הבחירות), בקשר לבחירות שיתקיימו במועד החדש, יחולו הוראות אלה :

(1) ניתן יהיה להגישה לא יאוחר מיום ט"ז בכסלו התשפ"ד (29 בנובמבר 2023) ;

(2) יקראו את סעיף 42(ג) לחוק האמור כך שבמקום "מהיום ה-14 שלפני יום הבחירות" יבוא "מיום כ"ג בכסלו התשפ"ד (6 בדצמבר 2023)", ובמקום "מהיום השביעי שלפני יום הבחירות" יבוא "מיום ג' בטבת התשפ"ד (15 בדצמבר 2023)".

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 22.
² ס"ח התשכ"ה, עמ' 248.

4. פיצוי עזבון מועמדים בבחירות
- (א) אוצר המדינה יפצה את עזבונו של מועמד בבחירות לראשות מועצה אזורית שהוכר כחלל מערכות ישראל או כמי שנפטר כתוצאה מפגיעת איבה בקשר למצב הביטחוני המיוחד על הוצאות בחירות שהוציא המועמד בפועל וכדין לעניין הבחירות הכלליות הקרובות לרשויות המקומיות, בניכוי מקדמות שקיבל לפי חוק מימון בחירות, אם קיבלן, בסכום שלא יעלה על סכום המימון שהיה מקבל לפי סעיף 7(א1) לחוק מימון בחירות, לו קיבל את כל הקולות הכשרים; הוראות סעיף 25 לחוק מימון בחירות יחולו על פיצוי כאמור.
- (ב) על אף האמור בחוק מימון בחירות, נציגים לפי החוק האמור של מועמד כאמור בסעיף קטן (א) יגישו למבקר המדינה את חשבונות המועמד ודוח כספי לעניין תקופת הבחירות; מבקר המדינה יערוך, בתוך 30 ימים מיום ההגשה כאמור, דין וחשבון לפי סעיף 23 לחוק מימון בחירות לעניין אותו מועמד, וימסור אותו לשר הפנים.
- (ג) פיצוי כאמור בסעיף קטן (א) ישולם לעזבון המועמד כאמור באותו סעיף קטן מייד לאחר מסירת הדין וחשבון של מבקר המדינה כאמור בסעיף קטן (ב).
- (ד) בסעיף זה –
- ”הוצאות בחירות” – כהגדרתן בחוק מימון בחירות;
- ”חוק מימון בחירות” – חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ”ג–1993³;

³ ס”ח התשנ”ג, עמ’ 146.

"המצב הביטחוני המיוחד" – המצב הביטחוני השורר במדינה שבשלו הוכרז מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951⁴, ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023).

(א) לעניין הבחירות שיתקיימו במועד החדש, על אף האמור בסעיפים 42ב ו-75(א) לחוק הבחירות, בתקופה שמהמועד המקורי ועד היום ה-30 שלפני המועד החדש לא יידרש מועמד לצאת לחופשה או להפסיק זמנית את שירותו רק בשל היותו מועמד; מועמד שיצא לחופשה או שהופסק שירותו כאמור לפני המועד המקורי וביקש לחזור לעבודתו או שירותו מכוח הוראות סעיף קטן זה, יוחזר לעבודתו או לשירותו, לפי העניין, באופן מיידי.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו לעניין מועמד שהוא עובד של רשות מקומית המתמודד בבחירות לאותה רשות מקומית.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהאיסור על פעולה שמקימה חשש לניגוד עניינים ומאיסורים והגבלות על תעמולת בחירות בהתאם להוראות כל דין.

(א) (1) מועמד שעקב דחיית מועד הבחירות לרשויות המקומיות לפי חוק זה נדרש על פי הוראות כל דין לצאת לחופשה או שהופסק זמנית שירותו בתקופה שמהמועד המקורי ועד למועד החדש, כולה או חלקה, זכאי לתשלום מיוחד ממעסיקו בעד התקופה שבה שהה בחופשה ללא תשלום או הופסק שירותו כאמור (להלן – התקופה הנוספת), בשיעור של 70% מהשכר הקובע, ולא יותר מ-11,870 שקלים חדשים בעד כל חודש (להלן – תשלום מיוחד).

5. סיוג החובה לצאת לחופשה

6. מועמדים שיצאו לחופשה ללא תשלום או התפטרו

⁴ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

(2) התשלום המיוחד ישולם למועמד בעד כל חודש מהתקופה הנוספת ביום שבו הייתה משתלמת משכורתו בשל אותו חודש אילו עבד אצל מעסיקו או שירת בתפקידו.

(3) בסעיף זה –

"חוק הביטוח הלאומי" – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995⁵;

"שכר קובע" – סכום ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח לאומי כמשמעותם בחוק הביטוח הלאומי שקיבל המועמד ממעסיקו בשלושת החודשים שקדמו למועד יציאתו לחופשה או למועד הפסקת שירותו, לפני המועד המקורי, מחולק בשלוש.

(ב) שהייה של המועמד בחופשה ללא תשלום או בהפסקה משירותו כאמור במהלך התקופה הנוספת לא תפגע בזכויותיו התלויות בוותק אצל מעסיקו; לעניין זכאות לגמלה לפי חוק הביטוח הלאומי, תובא התקופה הנוספת בחישוב תקופת אכשרה, וסכום הגמלה יחושב בהתאם לשכר שקיבל המועמד טרם יציאתו לחופשה ללא תשלום או הפסקת שירותו, לפי העניין.

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

(ג) מועמד כאמור בסעיף קטן (א) שנהג לשלם תשלומים לקופת גמל לקצבה וזכאי לתשלום מיוחד ממעסיקו כאמור באותו סעיף קטן, ימשיך מעסיקו לשלם תשלומים כאמור בעד התקופה הנוספת, ובלבד שהמועמד שילם בעד התקופה הנוספת את התשלומים החלים עליו, אם חלים, להבטחת הזכויות האמורות, והכול בשיעורים ובהתאם לשכר שקיבל המועמד בטרם יצא לחופשה ללא תשלום או הופסק שירותו; בסעיף קטן זה, "קופת גמל לקצבה" – כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005⁶.

(ד) על מועמד כאמור בסעיף קטן (א) שהסדר הפנסיה החל לגביו הוא תשלום קצבה, לפי דין או הסכם, מאוצר המדינה או מקופת המעסיק (בסעיף קטן זה – הסדר פנסיה תקציבית), יחולו הוראות אלה:

(1) תקופת השהייה של המועמד בחופשה ללא תשלום או בהפסקה משירותו במהלך התקופה הנוספת תובא בחשבון לגבי תקופת שירותו לעניין הסדר הפנסיה התקציבית שחל לגביו;

⁶ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

(2) המעסיק ינכה מהתשלום המיוחד תשלומים לפי הוראות פרק ט"ז לחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003⁷, בסכום שהיה מנכה אילו שולמה לעובד בכל חודש, במהלך כל התקופה הנוספת, משכורת קובעת, כמשמעותה בחוק האמור, בשווי משכורתו הקובעת האחרונה שלפיה בוצע ניכוי בהתאם להוראות החוק האמור.

(ה) על תשלומים לפי סעיף זה יחולו הוראות פקודת מס הכנסה וינוכה, במקור, מס לפי הוראות סעיפים 164 ו-243 לפקודת מס הכנסה⁸, וכן ינוכו מהם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות כמשמעותם בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994⁹, כאילו היו שכר עבודה.

(ו) לעניין הבחירות שיתקיימו במועד החדש לפי חוק זה, על אף האמור בסעיף 166(ב) לחוק הביטוח הלאומי, יראו מועמד שנדרש להתפטר מעבודתו לשם התמודדותו בבחירות לפי הוראת כל דין כמי שהייתה הצדקה להפסקת עבודתו כאמור באותו סעיף החל במועד המקורי.

נקבעה בחיקוק הוראה המגבילה את תקופת מינויו של עובד רשות מקומית במילוי מקום, ותקופת מילוי המקום אמורה להסתיים בין המועד המקורי למועד החדש, רשאי המנהל הכללי של הרשות המקומית להאריך את תקופת מילוי המקום לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים מהמועד החדש.

7. הארכת תקופת מילוי מקום של עובדים ברשויות מקומיות

⁷ ס"ח התשס"ג, עמ' 386.
⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
⁹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

לעניין הבחירות שיתקיימו במועד החדש לפי חוק זה, יקראו את חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959¹⁰, כך:

(1) סעיף 7 – לא ייקרא;

(2) בסעיף 17ד(א), במקום "והוא יהיה רשאי" יבוא "והוא, וכן ממלא מקומו, יהיו רשאים", ובמקום "הוא מכהן" יבוא "הם מכהנים"; הבקשות יידונו בפני היושב ראש או ממלא מקומו בהתאם להנחיות שיקבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית".

פקודת העיריות – 9. לעניין שנת התקציב 2023, בפקודת העיריות¹¹, בסעיף 206¹², סעיף קטן (ב) – לא ייקרא.

חוק הרשויות המקומיות (בחירות) – 10. לעניין הבחירות שיתקיימו במועד החדש לפי חוק זה, יקראו את חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965¹³, כך:

(1) בסעיף 29, בסופו יבוא "השר רשאי למנות מנהלי בחירות נוספים במספר לא יעלה על 10% מסך כל מנהלי הבחירות והסגנים, והם ישמשו, לפי הוראות סעיף זה, במקרה הצורך, כמנהל בחירות או כסגן מנהל בחירות לרשות מקומית, כפי שימנה השר";

(2) בסעיף 38א(א), בטבלה המובאת בו, במקום כל סכום הנקוב בה תבוא חמישית אותו סכום.

¹⁰ ס"ח התשי"ט, עמ' 138; התשפ"ב, עמ' 910.
¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשפ"ג, עמ' 284.
¹² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.
¹³ ס"ח התשכ"ה, עמ'...; התשפ"ג, עמ' 531.

(ב) שולמו סכומים לפי סעיף 38א(א) לחוק הבחירות ערב תחילתו של חוק זה, יוחזר ההפרש שבין הסכום ששולם לסכום שיש לשלמו לפי סעיף קטן (א) בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק לדחיית הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות (תיקון), התשפ"ד-2023¹⁴.

(א) לעניין מועצת רשות מקומית שתכהן לראשונה לאחר תחילתו של חוק זה, יקראו את חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975¹⁵ (בסעיף זה – חוק הבחירה הישירה), כך שבסעיף 15א(ה)(2), במקום "28 חודשים" יבוא "26 חודשים".

(ב) בתקופה שמיום תחילתו של חוק לדחיית הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות (תיקון), התשפ"ד-2023, ועד המועד החדש יקראו את סעיף 27א(ב) לחוק הבחירה הישירה, כך שבסופו יבוא "והכול זולת אם נוכח ראש הרשות כי הפעולה נחוצה במישרין להתמודדותה של הרשות המקומית עם המצב הביטחוני השורר במדינה שבשלו הוכרז מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023); פעולה כאמור טעונה את אישור הממונה על המחוז במשרד הפנים; לא השיב הממונה לפניית ראש הרשות בעניין כאמור בתוך חמישה ימי עבודה, יראו זאת כאילו אישר את הפעולה".

לעניין הבחירות שיתקיימו במועד החדש לפי חוק זה, יקראו את חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993¹⁶ (להלן – חוק מימון בחירות), כך:

11. חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) – הוראת שעה

12. חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) – הוראת שעה

¹⁴ ס"ח התשפ"ד, עמ'...
¹⁵ ס"ח התשל"ה, עמ' 211; התשפ"ג, עמ' 530.
¹⁶ ס"ח התשנ"ג, עמ' 146; התשפ"ג, עמ' 531.

(1) בסעיף 4א, במקום "לקראת מועד עריכתן של בחירות כלליות כאמור בסעיף 4 לחוק הבחירות ולא יאוחר משנה לפני אותו מועד, תבחן הוועדה הציבורית ותחליט אם להגדיל את הסכום של יחידת החישוב ובכמה" יבוא "לקראת מועד עריכתן של בחירות כלליות לפי המועד החדש, כהגדרתו בחוק לדחיית הבחירות ברשויות המקומיות, התשפ"ד-2023 (להלן – המועד החדש), ולא יאוחר מ-45 ימים לפני אותו מועד, תבחן הוועדה הציבורית אם להגדיל את הסכום של יחידת החישוב ובכמה; הוועדה תחליט בעניין זה לא יאוחר מיום י"ז בטבת התשפ"ד (29 בדצמבר 2023); תוקפה של החלטה כאמור יהיה לעניין הבחירות במועד החדש בלבד";

(2) בסעיף 10 –

(א) בסעיף קטן (א), האמור בו יסומן כפסקה (1) ואחריה יבוא:

"(2) על אף האמור בפסקה (1), לעניין הבחירות שיתקיימו במועד החדש, סיעה זכאית לקבל מאוצר המדינה, בתוך שבעה ימים מיום שמסרה לשר הודעה כאמור בסעיף 11(א), מקדמה למימון בחירות בגובה של 75% מסכום המימון שהיה מגיע לה על פי סעיף 7(א)(1) אילו זכתה במספר המנדטים השווה למספר חבריה במועצה היוצאת ביום הקובע.";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "(א)" יבוא "(א)(2)";

(ג) בסעיף קטן (ג)(1), במקום "(א)" יבוא "(א)(1)";

(ד) בסעיף קטן (ה), במקום "10%" יבוא
"12.5%";

(3) (א) בסעיף 13 –

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא
"וכן כתב הסכמה חתום בידי ארבעה
נציגים לפחות של הסיעה, הרשימה
או המועמד, לפי העניין, ולפיו הם
מסכימים לבקשת המקדמה
ומאשרים כי הוראות סעיף 14(ו)
ידועות להם";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "יהיה
כסכום" יבוא "יהיה 40% מסכום",
והמילים "בתוספת 10%" – לא
ייקראו.

(ב) ניתנה ערבות לפי סעיף 13 לחוק
המימון ערב תחילתו של חוק זה, בקשר
לבחירות במועד המקורי, רשאי נותן
הערבות לבקש לתת תחתיה ערבות לפי
הסעיף האמור כנוסחו בחוק זה;

(4) בסעיף 14, בסופו יבוא:

"(ו) (1) עלה הסכום שיש לגבות
מהבנק הערב לפי סעיף זה על סכום
הערבות שניתנה, ידרוש השר את
יתרת הסכום (בסעיף קטן זה –
היתרה) ממי שניתנה לו המקדמה
ומכל מי שהוא נציגו כאמור בסעיף
11, 12 או 12א, לפי העניין, וחבותם
תהיה יחד ולחוד.

(2) לא שולמה היתרה בתוך 45 ימים מיום שנשלחה דרישת השר בכתב כאמור בפסקה (1), יחולו על גבייתה הוראות חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995¹⁷, ויראו לענין החוק האמור את היתרה כחוב ואת מי שנדרשה ממנו כאמור כחייב.";

(5) בסעיף 16 –

(א) בסעיף קטן (ב)(1), במקום "5,000" יבוא "10,000";

(ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב3) על אף האמור בסעיף קטן (ב), בתקופה של 12 החודשים שלאחר המועד החדש, רשאים רשימה או סיעה שלא קיבלה מנדטים או מועמד לראש מועצה אזורית שלא נבחר לקבל תרומה כאמור בפסקה (1) של אותו סעיף קטן, בסכום שאינו עולה על פי שניים מהסכום הנקוב בה, לשם כיסוי חובות בשל הבחירות.";

(ג) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "ואולם יראו את שנת 2023 כשנת בחירות לענין חוק זה".

13. לענין הבחירות שיתקיימו במועד החדש לפי חוק תשלומים בתקופת בחירות – הוראת שעה חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות – הוראת שעה זה, יקראו את חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו-1996¹⁸, כך שבסעיף 1, בהגדרה "תשלום", במקום הסכום הנקוב בה יבוא "36,000 שקלים חדשים".

¹⁷ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.
¹⁸ ס"ח התשנ"ו, עמ' 236; התשפ"ג, עמ' 632.

מספר פנימי : 2210781
נספח מס' מ-1657/א'

הסתיוגויות ובקשות רשות דיבור

להצעת חוק לדחיית הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות (תיקון), התשפ"ד-2023

הסתיוגויות

אין הסתיוגויות

בקשות רשות דיבור

חברי הכנסת מנסור עבאס, ווליד טאהא, ואליד אלהואשלה, אימאן ח'טיב יאסין, יאסר חוג'יראת
